

Brorfelde Astronomiske Vennekreds

Observator Gyldenkernes Vej 13

Brorfelde, 4340 Tølløse

web@brorfelde.eu

www.brorfelde.eu

10. årgang nr. 12

Nattehimlen december 2021

Sirius som "julestjerne"

Det var endnu et udfordrende år på Jorden. Men det var et strålende år for de lykkelige få af os, som kan lide at se, hvad der foregår i resten af Universet. Når 2021 rinder ud befinder Jupiter og Saturn sig på den vestlige himmel efter solnedgang. Merkur og Venus har en tæt konjunktion lavt på aftenhimlen senere på måneden. Og meteorsværmen Geminiderne har nogle få mørke timer tidligt på morgenen midt i måneden.

Brorfelde Astronomiske Vennekreds

Observator Gyldenkernes Vej 13

Brorfelde, 4340 Tølløse

web@brorfelde.eu

www.brorfelde.eu

10. årgang nr. 12

2. december 2021. Se Jupiter, Saturn og Venus linet op på den sydvestlige himmel efter solnedgang. De tre planeter forbliver synlige hele måneden.

3. december. Venus når sin størst belyste udstrækning, det vil sig den største tilsyneladende størrelse på himlen. Den er kun 26% belyst, men dens segl spænder over 41". Planeten lyser med imponerende størrelsesklasse -4.7 omtrent så klar som den nogensinde kan blive. Den befinder sig i stjernebilledet Skytten efter Solen er gået ned.

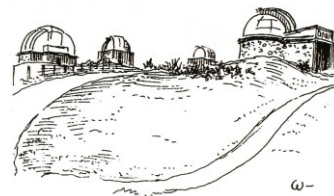
4. december. Nymåne 07:43 UT

4. december. Hvis du befinder dig på Antarktis på denne dag, vil du opleve en total solformørkelse i et snævert bånd fra Berkner Islandt til Shepard Island.

[Detaljer her...](#)

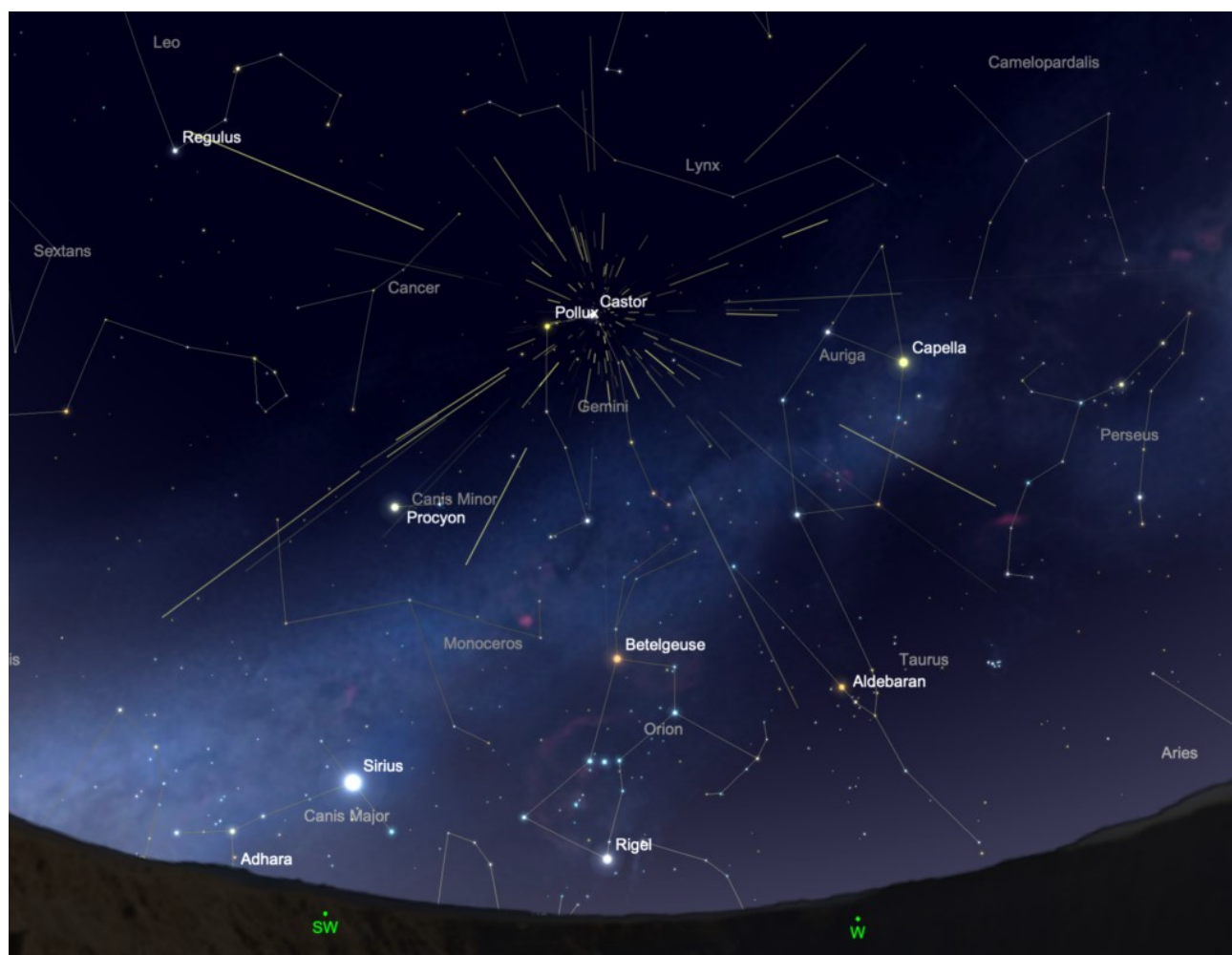

Jupiter, Saturn, Venus og Måneseglet mod sydvest efter solnedgang den 6. december 2021.

6.-8. december. Find den tiltagende Måne, der passerer Venus og Saturn, dernæst Jupiter i disse nætter på den sydvestlige himmel efter solnedgang. Om natten 6. december står Månen blot to grader fra Venus.

11. december. Månen i første kvarter 01:36 UT

Meteorsværmen Geminiderne tæt på stjernen Castor.

14. december. Den sædvanligvis pålidelige meteorsværme Geminiderne har maksimum i de sene timer af 13. december og ind i den tidlige morgen af 14. december. Den tiltagende Måne blænder de svageste stjernesky i år, i det mindste indtil Månen går ned omkring kl. 3.30. Så det giver mest udbytte at iagttage himlen i timerne før solopgang. Geminiderne kan ses overalt på himlen

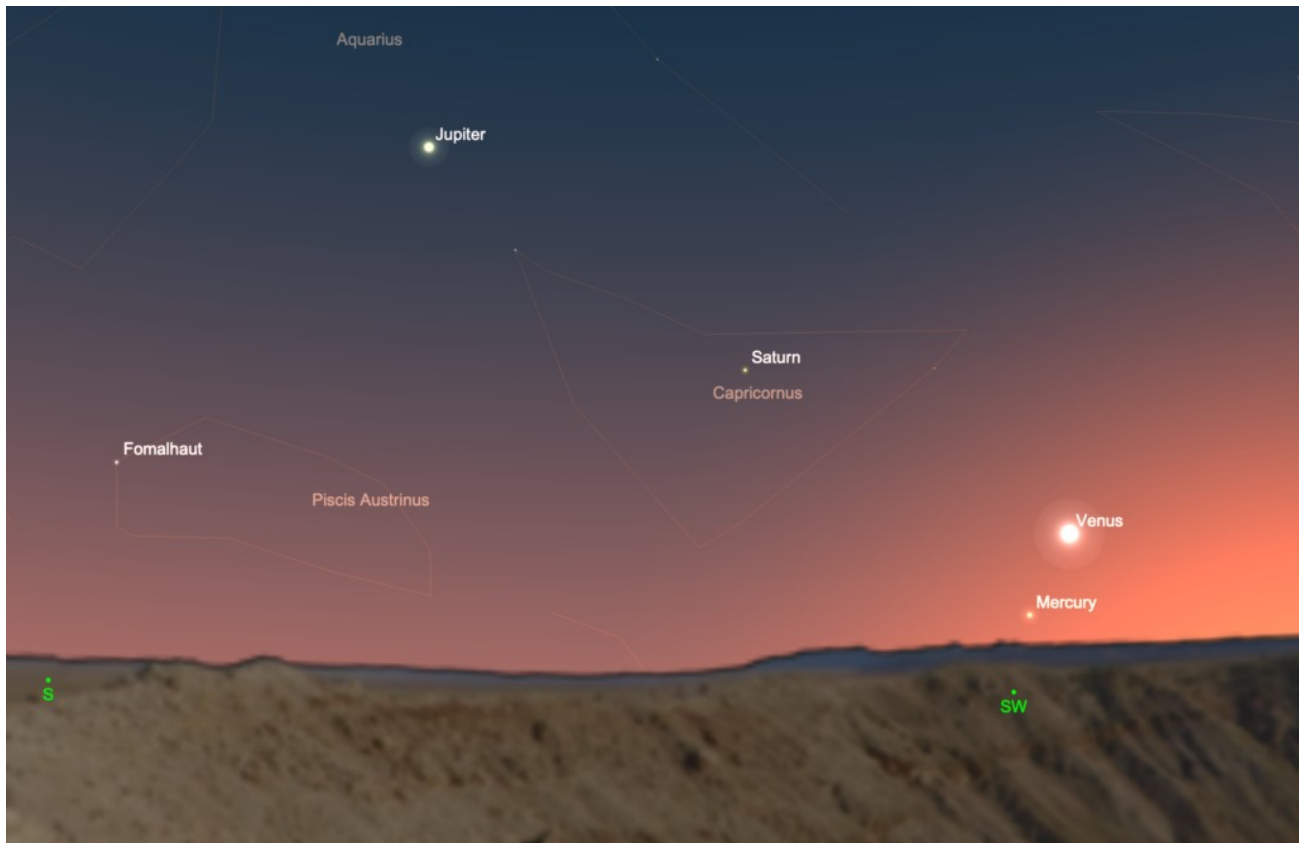
og kan følges tilbage til et punkt nær stjernen Castor i stjernebilledet Tvillingerne. Efter solnedgang 13. december kan du være heldig at se nogle få klare stjerneskud komme ind i atmosfæren i en snæver vinkel. De brænder langsomt op henover himlen. Meteorsværmen indtræffer på denne dato hvert år, når Jorden passerer gennem en strøm af rester fra asteroiden 3200 Phaeton, en Apollo asteroide opdaget i 1983.

16. december. Den stærkt lysende Måne befinder sig mellem de to stjernehobe Hyaderne og Plejaderne i stjernebilledet Tyren.

19. december. Fuldmåne 04:35 UT

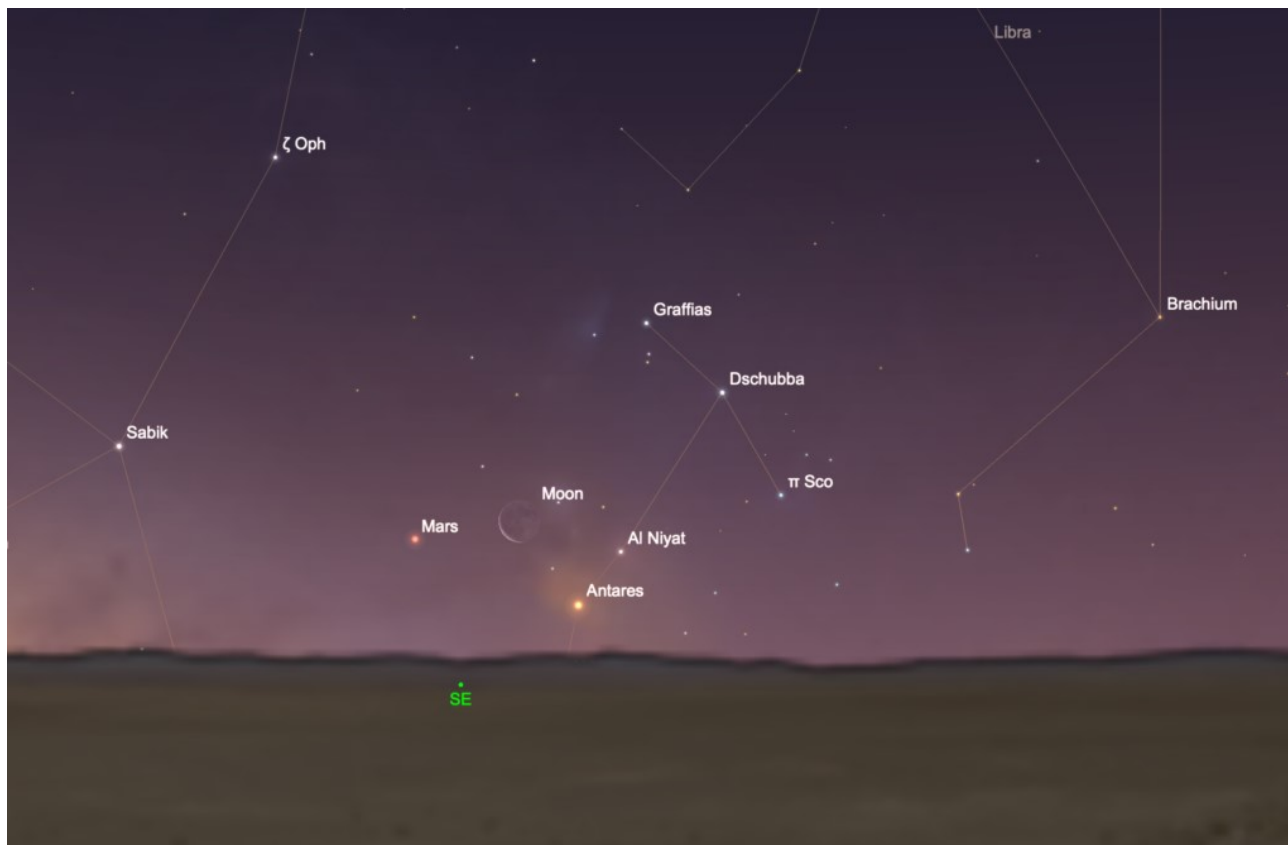
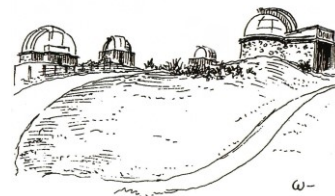
21. december. December solhverv indtræffer 15:59 UT. Det markerer vinterens begyndelse på den nordlige halvkugle og sommer på den sydlige.

27. december. Månen i sidste kvarter 02:24 UT

Merkur og Venus over den sydvestlige horisont efter solnedgang den 28. december 2021.

28.-29. december. Året slutter med en konjunktion af de to inderste planeter Merkur og Venus meget lavt på den sydvestlige himmel efter solnedgang. De to varme klippeplaneter passer fint i synsfeltet på en håndkikkert, men du har behov for et klart udsyn mod den sydvestlige horisont for at spotte dem. Jupiter og Saturn befinder sig øverst til venstre. Merkur lyser med størrelsesklasse -0.7 omkring fire grader syd for Venus, som lyser omkring tredive gange stærkere ved størrelsesklasse -4.4. De følgende dag bevæger Merkur sig en smule højere op, mens Venus går hurtigt mod Solen på sin vej til nedre konjunktion tidligt næste år. I det meste af 2022 vil Venus optræde som "Morgenstjerne".

Mars, Antares og Månens segl på den sydøstlige himmel om morgenen 31. december 2021.

31. december. I tusmørket i den tidlige morgen finder du Mars på den sydøstlige himmel, en smal aftagende Måne og stjernen Antares stå op før Solen. Månen står mellem Mars og Antares, som har en afstand på omkring fem grader fra hinanden. Et blik på den sydøstlige horisont og en håndkikkert er tilstrækkelig til at se konjunktionen. Bemærk farveligheden mellem planet og stjerne. Navnet *Antares* er en hentydning til Mars, en planet, som de gamle grækere kaldte *Ares*. *Antares* betyder "i modsætning til" eller "imod" Mars. Antagelig tjente det som en påmindelse om, at stjernen, trods ligheden, ikke er Mars. Mars lyser halvt så stærkt som stjernen ved denne konjunktion.

Brian Ventrudo 1. december 2021

Oversat og bearbejdet af Tom Rosenquist Jensen 2. december 2021